

Persbericht Randstedelijke Rekenkamer, 28 januari 2021

Vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Tata Steel en Harsco volgt op hoofdlijnen verplichte stappen, maar is niet toereikend

De provincie Noord-Holland en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied moeten structurele veranderingen doorvoeren om de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving bij Tata Steel en Harsco te verbeteren. Hoewel de omgevingsdienst grotendeels de verplichte stappen doorloopt, volstaat de uitvoering van deze taken niet in de huidige situatie, waarbij sprake is van maatschappelijke onrust. Het vertrouwen van omwonenden in de provincie en omgevingsdienst is afgenomen en de verhoudingen zijn gejuridiseerd. Verder zijn er verbeteringen nodig waarvoor op landelijk en Europees niveau meer aandacht zou moeten komen. Dat concludeert de Randstedelijke Rekenkamer in haar rapport *Stof tot nadenken*, dat zij op 28 januari publiceert.

Provincie Noord-Holland neemt rol omgevingsdienst deels over

De provincie Noord-Holland is verantwoordelijk voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving bij Tata Steel en Harsco. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert deze taken namens de provincie uit. Sinds de zomer van 2018 ligt de uitvoering van deze taken onder een vergrootglas. Aanleiding hiertoe was terugkerende uitstoot van stof bij Harsco, waarbij grafiet is vrijgekomen, en de mogelijke gevolgen daarvan voor de gezondheid van omwonenden. Sindsdien heeft de provincie een aantal taken van de omgevingsdienst ten aanzien van Tata Steel en Harsco overgenomen en overgedaan. Dit is inefficiënt en hieruit spreekt weinig vertrouwen in het handelen van de omgevingsdienst.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied handelt onvoldoende voortvarend

Hoewel de omgevingsdienst grotendeels de verplichte stappen neemt bij vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Tata Steel en Harsco, zijn hier verbeteringen mogelijk. Zo handelt zij onvoldoende voortvarend. Overtredingen bij toezicht en handhaving in drie onderzochte casussen hebben lang kunnen voortduren, voordat de omgevingsdienst overging tot het opleggen van een last onder dwangsom. Verder handelt de omgevingsdienst vaak vanuit wat er níet kan en zoekt zij onvoldoende voortvarend naar de mogelijkheden die er wél zijn. Sinds begin 2020 zoekt de omgevingsdienst deze mogelijkheden wel meer op. Verder heeft de omgevingsdienst beslistermijnen overschreden bij vergunningverlening. Ook is bij een last onder dwangsom bij Harsco de bevoegdheid om vier dwangsommen in te vorderen verjaard.

Relatie met omwonenden is gejuridiseerd

Het vertrouwen van omwonenden in de provincie en omgevingsdienst is de afgelopen jaren afgenomen. Dit komt onder andere doordat de communicatie van de provincie en omgevingsdienst naar omwonenden niet toereikend is. Omwonenden worden niet voldoende betrokken en zijn ontevreden over de wijze waarop de omgevingsdienst klachten afhandelt. Gevolg is dat de relatie tussen omwonenden enerzijds en de provincie en omgevingsdienst anderzijds is gejuridiseerd. De juridische stappen leveren voor de omgeving vaak niet de gewenste resultaten op. Daarnaast leggen juridische stappen beslag op de capaciteit van de omgevingsdienst, waardoor er minder capaciteit overblijft voor het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Verbeteringen op landelijk en/of Europees niveau

Tot slot constateert de Randstedelijke Rekenkamer dat er verbeteringen nodig zijn waarvoor op landelijk of Europees niveau meer aandacht zou moeten komen. De provincie en omgevingsdienst zijn bij het verlenen van vergunningen en het uitvoeren van toezicht en handhaving gebonden aan wet- en regelgeving, die voornamelijk op landelijk en/of Europees niveau is vastgelegd. Hoewel de provincie gezondheid meer nadruk wil geven bij vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Tata Steel en Harsco, zijn de mogelijkheden hiervoor beperkt. Dit

vraagstuk kan niet enkel door de provincie en de omgevingsdienst opgelost worden. Wel kan de provincie een agenderende functie richting het Rijk en de Europese Unie vervullen, zodat over dit vraagstuk op landelijk en/of Europees niveau afspraken gemaakt kunnen worden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Ans Hoenderdos, bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer, tel. 020 58 18 585 of info@randstedelijke-rekenkamer.nl. Het onderzoeksrapport *Stof tot nadenken* te vinden op www.randstedelijke-rekenkamer.nl.